

1973 HACC'INDAN HATIRALAR -VI-

M. TALAT KARAÇİZMELİ
Din İşleri Yüksek Kurulu Baş Raportörü

Bugün Mina'dayız sayın okur-larım. Bundan önceki yazı-da Mina'daki durumu kısa da olsa birkaç satırla anlatmaya çalıştım. İzdiham, kesilip yerlerde üst üste yığılmış kurbanlar, her an tehlikeli bir durum meydana getirecek şekilde ellerinde bıçaklarla dolaşan kasaplar v. s. Bu konu bütün Müslüman düşünürleri için üzerinde durulması gereken en önemli mevzulardan biridir sanırım. Ancak bir noktaya değinmeden de geçemeyeceğim. Kesilen kurbanların epey sayı-da bir kısmı, kurban vasfını taşımamaktadır. İki - üç aylık oğlaklar ve henüz kesim çağından çok küçük danalar kesilmekte ki, bunların niçin ve ne maksatla kesildiklerini anlamak çok zor. Zira fıkıh kitaplarında kurban edilecek hayvanların yaşı, vasfı tesbit edilmiş bulunmaktadır. Bu da gösteriyor ki, Hacc'a gelenlerin pek çoğu nasıl Hacc'ın menasikini öğrenmeden yola çıkıyorlarsa, aynı şekilde nasıl kurban keseceklerini de bilememektedirler.

Hakikaten mezbahanın manzarası çok ibret verici bir şekildedir. Allah kabul etsin deyip geçmek doğru bir hareket ol-masa gerektir. Çünkü dinimizin her hükmü, akıllara hayret verecek bir şekilde, dünyevî ve uhrevî menfaatler üzerine vaz edilmiştir. Kesilip de hiç kimse istifade etmeden topraklara gömülen kurbanlar ve bu arada biraz önce belirttiğim gibi kur-ban vasfından uzak hayvanların kesimi, her şeyden önce israftır. Ancak burada konunun fıkhi münakaşasını yapmıyacağım. Şu kadarını söyleyeyim ki, hal yolu vardır. Kesilen kurbanları değerlendirmek mümkün olduğu gibi, hiç olmazsa Hacc-ı ifrad yaparak bu israfın önüne geçilebilir. Bu konunun daha geniş ele alınarak ve mevzua cidden makul hal tarzları getirecek mütalâaları muhterem ilim erbabından bekler, izahımız kısa da olsa, din bilginlerince bütün teferruatı ile bilinen bu mevzuun halli için gayret sarfetmelerini ve değerli fikirleri ile efkâr-ı umumiy-yeyi aydınlatmalarını istirham ederiz.

Mina artık neredeyse Mekke-i Mükerrreme ile birleşmiş durumda sayın okuyucular. Bununla beraber yine de milyon-luk çadır şehri vasfını korumakta. Çadırlarda kalan hacılar olduğu gibi. oteller veya diğer binalarda kalanlar da var.

Mina'nın diğer bir özelliği de Kurban Bayramı tebrikâtını Kralın burada kabul etmesi. Bayramın ikinci günü buradaki sarayın geniş kabul salonunda Kıra! tebrikleri kabul ediyor. Tabî bu tebrikâta kimlerin iştirak edeceği tesbit edilip programlanıyor. Müslüman ülkelerin elçileri de bugün Mina'ya kralı tebrike geliyorlar.

Bütün bunların dışında mu-hakkak ki, Mina'nın en renkli ve cazibeli manzarası şeytan taşlamalar olmaktadır. Şeytanı temsilen dikili bulunan taşların bulunduğu yere giden yolun manzarası bir acayip, yol kenarındaki satıcılar, dükkânlar, meşrubat satan çadırlı kahvehaneler ve kalabalık, kalaba-lık..

Bütün kalabalığa rağmen, bu sene Mina'da geçirilen gün-lerde havaların serin olması hacılar için büyük bir talih idi. Diyebilirim ki, fazla soğuk meşrubat içmek ihtiyacı hiç duyulmadı. Bu durumda hacıları sıcaklığın sıkıntısından kurtarmış oldu. Hele geceler tam mâna-sıyla serin geçti. Burada hacılarımız kurban kesme konusu hariç, hemen hemen hiç bir güçlkle karşılaşmadılar. Gerçi kaybolanlar, arkadaşlarını yitirenler, burada da vardı. Fakat bu alışılmış bir hal olduğu ve Mi. na'da kayıp bürosunun hemen herkesin bileceği bir yerde oluşu, bu gibi durumlara kolayca çözüm sağlıyordu. Bundan önceki yazılarımızda bahsettiğimiz gibi, organizasyona burada da elbette ihtiyaç vardır. Za-ten bu da alınmasını temenni ettiğimiz tedbirler içerisinde bulunmaktadır.

Mina'da yiyecek ve içecek hususunda bir darlık söz konusu değildir. Daha çok diğer tedbirlere ihtiyaç var. Mahallî idare pek çok tedbir almış olmakla beraber, insanın kendi memleketinin adamına olan ihtiyaç başka

oluyor. Yerli izciler ve görevliler bilhassa kayıp olay-larıyla çok yakından ilgilenmektedirler. Fakat bunlar Türkçe bilmedikleri için, bizim hacıla- (Devamı var)